

NOVODVORSKÉ NOVINY

číslo 1

ročník 2

březen 2016

vychází čtvrtletně

Vážení spoluobčané,

jarní čas s sebou přináší první teplé sluneční paprsky, které nás nejen příjemně zahřejí a rozzáří naše dny, ale také nemilosrdně odhalí pozůstatky zimního období.

Pouštíme se proto do úklidu a oprav svých obydlí, pečujeme o zahrádky, sázíme květiny ...

Milí spoluobčané, obracím se na Vás s prosbou o součinnost při udržování pořádku veřejných prostor, které slouží nám všem. A měly by také nám všem dělat radost. Čisté ulice, chodníky a trávníky jsou naší vizitkou, kterou se prezentujeme nejen před návštěvníky Nových Dvorů, ale i sami před sebou. Sešlápnutí PET lahví a rozložení papírových krabic nezabere mnoho času, ušetří se tím však mnoho místa v kontejnerech a zabrání nepořádku v okolí. Následujícími řádky chci oslovit Vás, kteří chodíte na procházky se svými pejsky. Prosím, buďte ohleduplní a uklízejte po svých čtyřnohých kamarádech! Věřím, že nás všechny spojuje stejný zájem – žít v pěkném prostředí.

Přeji Vám nádherné jaro plné slunce a dobré pohody.

*Vanda Vöröšová
starostka*

Mohlo by Vás zajímat, aneb střípky ze zasedání ZM:

21. zasedání ZM ze dne 28. 1. 2016:

- Na základě uveřejněného článku Ing. Jana Sehnala v Novodvorských novinách č. 4 rezignovala Mgr. Jolana Hrušková na členství v redakční radě. Novou členkou redakční rady byla zvolena paní Eva Dítětová.

- Vzhledem k velkému počtu dětí u zápisu do 1. třídy ZM schválilo navýšení kapacity školy na 240 žáků. Žádost na MŠMT bude podána vedením školy.

22. zasedání ZM ze dne 29. 2. 2016:

- Na základě podané žádosti o dotaci z Programu Regenerace Ministerstva kultury ČR byla městyse Nové Dvory přiznána částka ve výši 1,255 mil.Kč. ZM schválilo použít tyto prostředky na dofinancování 1. etapy opravy zámku - školy.

- ZM schválilo Pravidla pro udělování čestného občanství Městyse Nové Dvory (pravidla jsou uveřejněna na webových stránkách).

- Do konce měsíce března bude uveřejněn výsledek výběrového řízení na zhotovitele komunikací a chodníků v Bažantnici.

Pozn. Zápisy z jednání ZM jsou vyvěšeny na úřední desce a nově také na webových stránkách.

Milí občané,

dovolte mi Vás s předstihem pozvat na tradiční „Pálení čarodějnic“. Právě tato akce byl můj první významnější úkol ve funkci předsedy kulturní komise. Už v minulém roce jsem přemýšlel, jak dát této akci takový náboj, aby zaujala nejen malé ale i větší děti. Ke změnám zaběhlého konceptu tehdy ještě nedošlo, ale v tomto roce bychom rádi v kulturní komisi vymysleli akci zajímavější po všech stránkách, pokud nám to samozřejmě počasí dovolí. „Pálení čarodějnic“ bychom zahájili v sobotu 30. 4. od 18:00 na parketu Zámecké restaurace, kde bude pro děti připraven zábavný program s čarodějnickou tematikou. Asi největší změnou oproti minulému roku bude čarodějnická stezka odvahy. Tu bychom zahájili ihned po setmění a menší děti spolu s rodiči, starší děti mohou třeba ve dvojicích, by se v časových rozestupech vydali okolo

Kovářského rybníka a pak lesem k fotbalovému hřišti. Cesta lesem bude nasvětlena barevnými lampičkami a děti potkají cestou „hodné čarodějnice a strašidla“. Bude tedy nutné, aby si děti vzaly s sebou malou baterku. Oheň bychom tentokrát zapálili za bufetem u fotbalového hřiště, abychom mohli u ohně pohodlně posedět. Dětem připravíme „minidiskotéku“ a malou sladkost pro ty, co zvládnou stezku odvahy. Zároveň bych se chtěl omluvit všem, kteří si oblíbili ohňostroj. Osobně si myslím, že to k „čarodkám“ nepatří, ale pro některou z dalších akcí jej opět zařadíme. Pevně věřím, že si naši premiéru nenecháte ujít.

Na Vaši hojnou účast se jako za celou kulturní komisi těší
Ing. Jan Sehnal

Reakce na článek o novodvorské škole v čísle 4. Novodvorských novin a na Školní Bulletin

S vyjádřením pana ředitele Mgr. Jana Ingra naprosto souhlasím a už delší dobu se mi notně nelíbí postoj nejmenovaného místního zastupitele k novodvorské základní škole. Nemá absolutně ani trochu tušení, co to obnáší, být dobrým pedagogem, vést úspěšně školu a hlavně jak děti něco naučit. Vždyť úspěchů v různých oblastech by nedosáhla bez vynikající práce pedagogů, kteří učí právě tam. Úspěchy ve vědomostní soutěži Euro-Rebus, festival pěveckých sborů Zvonek, OVOV apod., to je jen malý výčet toho, co škola pro své žáky dělá a jak se jim snaží zpříjemnit výuku a vůbec celou školní docházku.

Když doprovázím pěvecký sbor Sluníčka ze zámku na akcích pořádaných školou, sám vidím ty pokroky, co škola udělala od mého ukončení studia. Interaktivní tabule skoro ve všech třídách, nové pomůcky, nové knihy do školní knihovny, zahradní stáže učitelů, výjezd studentů do Spojeného království a různé projekty v rámci výuky.

Od mého ukončení studia uplynuly dva roky, co jsem opouštěl základní školu se dvěma dvojkami a nastoupil na Gymnázium Jiřího Ortena v Kutné Hoře, které je známé svým precizním stylem výuky, prostředím a vztahy mezi učiteli a žáky a také svojí určitou úrovní obtížnosti, díky které se téměř 100 % absolventů dostane na vysokou školu. Často slyším, že absolventi novodvorské ZŠ nemají absolutně šanci zvládnout studium na GJO. To rezolutně odmítám. První pololetí prvního ročníku ukončeno s průměrem 1,64 a ročník zakončen s průměrem

1,57. První pololetí druhého ročníku zakončeno s průměrem 1,43 a hodnocením „prospěl s vyznamenáním“. Opravdu si myslíte, že pokud by byla úroveň novodvorské školy tak špatná, jak všude prohlašujete, dosahoval bych takových výsledků? Stoprocentně ne. A to nemluvím za sebe, ale také za další dva studenty, kteří šli na GJO právě z novodvorské školy.

Novodvorská základní škola mi dala velice dobré základy v českém jazyce, literatuře, angličtině, němčině, dějepisu, zeměpisu a dalších předmětech, na kterých jsem začínal stavět na gymnáziu.

Na závěr snad chci jen říci, že jsem rád, že jsem mohl získat základní vzdělání právě v Nových Dvorech a pokud třeba právě vaše dítě má problémy se studiem, s učiteli nebo kolektivem na novodvorské základní škole, které vás vedou k tomu, neustále si stěžovat a zpochybňovat práci novodvorských pedagogů, zkuste se zamyslet. Chyba nemusí být vždy jen na straně pedagogů a vedení školy.

Zároveň chci ještě poděkovat Gymnázium Jiřího Ortena za to, že mohu studovat právě tam a vychází nám, studentům vstříc a snaží se nám zajišťovat odpovídající pedagogy, prostředí a potřebné porozumění ke studiu.

Lukáš Lázňovský

Poznámka: s uveřejněním tohoto článku nesouhlasí pí. Eva Dítětová

ÚVAHA O ČESKÉM ŠKOLSTVÍ

Milí spoluobčané, rád bych se dnes zamyslel nad systémem vzdělávání v širším kontextu, než v předešlém článku. Předem chci říci, že vycházím ze své praxe konzultované s pedagogickými pracovníky, nejedná se tedy o ničím nepodložené argumenty, jak mi bývá často podsouváno. Smyslem této úvahy je poskytnout čtenáři laický pohled postavený především na zdravém selském rozumu. Předpokládám, že každému z nás jde především o to, jestli se děti ve škole něco naučí, navážou sociální kontakty se svými vrstevníky a výuka bude probíhat v takové kvalitě, která jim umožní se dostat v budoucnu na školy dle svého výběru a úspěšně je i zvládnout.

Současná podoba českého školství je zhruba sto let stará, a za poslední roky se příliš nezměnila. Změnila se ale doba, ve které žijeme, a tempo změn je oproti minulosti neuvěřitelné. Podíl rutinní manuální práce klesá a na současném trhu práce je největší hlad po šikovných řemeslnících, technících všeho druhu a inženýrech. I na ně jsou ale kladeny vyšší nároky, používá se sofistikovanější technika, k jejíž obsluze jsou mnohdy požadovány dobré znalosti informačních technologií a cizích jazyků. Otevřely se také hranice a s tím i nové pracovní příležitosti, zejména v německy mluvících zemích. Pracovních trh se velmi rychle mění a nedá se odhadovat, co bude za 5 let. To vše vyžaduje mnohem lepší znalosti matematiky, geometrie, fyziky, základů ekonomického a logického myšlení, cizích jazyků a samostatnosti v řešení úkolů. V tomhle ohledu obecně české školství zůstalo stát, a když bych použil příměr, tak je to loď na moři, která nemá kapitána, a vlastně ani neví, kam pluje.

Přesto se najdou výrazné osobnosti mezi učiteli i řediteli,

kteří dokáží neslevit v nárocích, dokáží zaujmout svou výukou, a dokáží najít rozumnou rovnováhu mezi disciplínou a „školou hrou“.

Ve Školním Bulletinu byly otištěny příspěvky právě těch učitelů, kteří dlouhodobě splňují to, o čem píšete. O jejich nadstandardním přístupu se všeobecně ví, a patří jim za to velké poděkování. Můj apel i kritika ale míří jinam, než na aktivní učitele. Mým cílem je přesvědčit odpovědné lidi o nutnosti co nejvíce sdílet s veřejností informace například na webových stránkách školy. Podíváte-li se na webové stránky jiných škol, naleznete tam mnohem více informací i dokumentů (Minimální program prevence sociálně patologických jevů, Školní vzdělávací program a další). Výuka se na některých školách také mění, děti pracují v menších skupinkách (týmech) a plní samostatné úkoly (projekty). Efektivita výuky je zde výrazně vyšší, ale je pravdou, že to vyžaduje od učitelů mnohem větší úsilí a přípravu. Ukazuje se také, že paradoxně menší rozsah výuky vede k větší efektivitě. Děti se pak více naučí při praktickém procvičování příkladů. Dnešní realita je taková, že se děti učí spoustu teorie a neví, proč se jí učí, mnohé se učí nazpaměť a získané poznatky neumí použít v příkladech. Je to ale individuální a existují školy, které si s tím umí poradit a jejich výsledky tomu odpovídají, přestože pracují podle stejného Rámcového vzdělávacího programu (RVP). Zdá se, že si situace začínají všimnout i odborníci na Ministerstvu školství a vzniká snaha kvalitu výuky na základních školách měřit a sjednotit. Jmenujme zde například srovnávací testy CERMAT (čeština + matematika), které budou v tomto roce poprvé masivně použity při přijímacích zkouškách. Jsou postaveny tak, aby ti

nejlepší jedničkáři zvládli test na zhruba šedesát procent, dvojkaři na padesát procent atd. Pokud děti necháme bez přípravy tyto testy udělat, zjistíme, zda známky ve škole odpovídají realitě a požadovaným znalostem či nikoli. Srovnávací testy bychom měli zavést do ŠVP a následně do výuky. Výsledky bychom měli analyzovat, seznámit s nimi rodiče a výuku posléze v rámci RVP modifikovat, abychom příště uspěli lépe.

Základním předpokladem toho všeho ale je, přiznat si, že je něco špatně, ale to se dosud nestalo. Stěžejním sdělením pana ředitele bylo, že vše je v nejlepším pořádku. S tím souhlasit nemohu. Celá ta situace mi připomíná život ve zlaté kleci. Všichni se snaží všem vyjít vstříc, pan ředitel loajálními učitelům, učitelé rodičům tím, že se obvykle přikloní k mírnějšímu hodnocení, obec panu řediteli s vědomím toho, že přece nechceme žádné stížnosti, mohlo by nás to poškodit během voleb. Osobně jsem ale přesvědčen, že to nemůže fungovat věčně, a že se to celé nakonec obrátí proti nám.

Na závěr bych ještě rád zmínil možnosti vzdělávání mimo školu. Škola samozřejmě nemůže zvládnout vše. Velký díl práce musí být odveden doma, s rodiči. Velkou pomocí může být internet. Děti jej umí při hrách používat velmi dobře, ale stejně tak je můžeme naučit jej používat při vzdělávání. Například Wikipedie nebo Google Earth jsou známé, spousta zajímavých jazykových videí je dostupná na youtube a zajímavé výklady učiva naleznete, pokud si vyhledáte Khanovu školu či výukové programy SCIO, a pokud byste chtěli jít až ke špičce světového vzdělávání, poslouží vám Coursera.

Ing. Jan Sehnal

Poznámka: s uveřejněním tohoto článku nesouhlasí pí. Eva Dítětová a pí. Vanda Vöröšová

VOLEJBAL

Milí občané,

v minulých dnech jste se z letáčku dozvěděli, že obnova volejbalové tradice pokročila a nejen děti, ale i dospělí si mohou přijít zahrát volejbal do školní tělocvičny. Tento článek píše v době, kdy máme za sebou již několik hodin nácvičku volejbalových dovedností s dospělými, a stejně jako u dětí mě velmi mile překvapila vysoká účast. Ukazuje se, že takovéto aktivity dlouhodobě v obci chyběly a pro novodvoráky může volejbal být nejen místem, kde si zaspoutují, ale mají možnost se seznámit či pozdravit se svými sousedy.

Pojďme se ale dnes vrátit v čase a zavzpomínat také na minulost novodvorského volejbalu. Volejbal, i když to dnes tak nevypadá, má v Nových Dvorech dlouhou tradici a jeho počátek se datuje zhruba do padesátých let minulého století a u jeho zrodu stál Stanislav Tichý. Volejbal se hrával nejen na „červeném hřišti“, ale také na druhém hřišti, které bylo u cukrovaru. Přibližně od roku 1957 se hrával na „červeném hřišti“ okresní přebor. Hrál se ve smíšených družstvech a aktivně chodilo hrát asi 12 hráčů a hráček. Od sezóny 1959-1960 se zde dokonce po dobu tří sezón hrával krajský přebor a hrála zde družstva Českého Brodu, Vlašimi, Benešova, Poděbrad, Přelouče, Čáslavi atd. Z hráčů vzpomeňme napří-

klad na Stanislava Tichého, Stanislava Horáčka, Pavla a Jana Matyášovi, Slávka Chudomela, Ladislava Šimoníčka, Jaroslava Roubíčka, Jaroslava Chadrabu. Zdeňka Sochúrka, Rudolfa Šimoníčka a další. Družstvo Nových Dvorů opakovaně okresní přebory vyhrávalo, a i to svědčí o tom, že volejbal zde byl na velmi dobré úrovni.

V roce 1965, bohužel, došlo k devastaci hřiště a měla se zde stavět bytovka. Volejbal se zde už nehrál a začalo se hrát u fotbalového hřiště. Podmínky ale nebyly ideální a trénovat se muselo začít na školním hřišti a přes zimu v tělocvičně naší školy. Ke stavbě bytovky naštěstí nedošlo a „červené hřiště“ se mohlo roku 1970 obnovit. Zároveň došlo také k obnovení činnosti oddílu a z roku 1971 je také dodnes platná registrace oddílu TJ Sokol Nové Dvory - oddíl odbíjené. Samozřejmě se také průběžně obměňovala sestava družstva a z tohoto období vzpomeňme na Stanislava Mareše, Jaroslava Sochúrka, Pavla Suka, Jiřího Hrušku, Jiřího Svitáka, Petra Růžičku, Ladislava a Jana Hanzlíka a další. V roce 1985 se dokonce na malém hřišti uskutečnil turnaj s mezinárodní účastí a družstvo Nových Dvorů turnaj vyhrálo. Volejbal se pak na „červeném hřišti“ hrával až zhruba do roku 2000. Novodvorský volejbal postupně upadal a hřiště bylo využíváno

převážně nohejbalisty. Postupně ale „červené hřiště“ chátralo a k jeho obnově dochází až nyní spontánní aktivitou sportovních fanoušků. Když jsme minulý rok na podzim hřiště dokončovali, nenapadlo mě, že se podaří tak rychle realizovat obnovení sportovních aktivit. Za to patří velké poděkování

Stanislavu Marešovi a Jaroslavu Sochůrkovi, kteří se trénování ujali. Za informace k článku bych pak chtěl poděkovat nejen jim, ale i panu Stanislavu Tichému. Přejme si, ať všechny volejbal baví a setrvávají u něj co nejdéle.

Ing. Jan Sehnal

MATEŘSKÁ ŠKOLKA MAŠINKA

Jóga v Mašince

V dnešní době „vládnou“ počítače, tablety, mobilní telefony po boku s internetem. Už i malé děti předškolního věku mají s tímto fenoménem nějaké zkušenosti. To můžu potvrdit sama ze své zkušenosti, protože dvě malé děti předškolního věku doma mám. Proto není divu, že děti mají blíže k posedávání u novodobé techniky, než k přirozenému pohybu. I z tohoto důvodu jsme se rozhodli v naší školce Mašinka pohybové aktivity zpestřit. Jak se říká: „Každý pohyb, dobrý pohyb.“

Myslíme si, že i dospělí se donutí ke sportování snadněji s někým druhým, než k individuálnímu sportování doma. My jsme si jako způsob zdravého pohybu zvolili jógu a zařadili ji do programu naší školky.

Cvičení Jógy dětem přináší radost, pohyb a sebevědomí. Jóga dětem pomáhá lépe vnímat své tělo, své okolí v nesoutěživém prostředí. Živé děti zklidní, málo aktivní naopak povzbudí

k činnosti. Děti si osvojují správné držení těla, získávají pevnější a zdravější tělo. Učí se koordinaci, rovnováze a soustředěnosti.

Lekce jógy pro děti je odlišná od jógy pro dospělé. Pohyb je pro děti přirozený a je nutné jim jej dopřát. Běháme, skáče, hrajeme si na zvířátka. Při cvičení zpíváme, říkáme básničky nebo vykládáme pohádky či příběhy. Jógové pozice je třeba cvičit dynamicky, bez výdrže (to se přizpůsobuje věku dětí a jejich schopnostem). Posloucháme své tělo a nikdy do jednotlivých jógových pozic nechodíme přes bolest nebo napětí. Dětská jóga musí být v první řadě zábavná a přinášet dětem radost.

Motivací pro děti je kamarádka Lali, se kterou nás baví cvičit jógu pro své zdraví. Cvičení je zkrátka prima i s kamarádem Oliverem, kočkou Sambou a psem Jogim.

Po půl roce cvičení naši „malí jóginci“ zvládají sestavu Pozdrav slunce. To je základní sestava cviků, která prohřívá tělo před dalším cvičení. Při cvičení s dětmi doplňujeme jednotlivé cviky krátkou básničkou. „Pozdravíme sluníčko, protáhnem se maličko, pak zvedneme očička - KUK. Dlaně na zem, spodem vzhůru, kobra syčí - SSSS, že chce dolů. Pejsek hlavou zavrtí, počítáme do pěti 1, 2, 3, 4, 5. Pak skočíme žabáka, možná tiše zakváká - KVA, KVA. Dlaně přilepíme dolů a pak postavíme horu.“

Důležitou součástí jógy je správné dýchání. Dech nás provází celý život, jen si ho často ani neuvědomujeme. Je totiž velice úzce spojen s psychikou. Proto dětem správné dechové návyky velice dobře pomáhají zvládat stres, naučit je lépe soustředit a správně relaxovat. Jedna z relaxačních pozic u dětí velmi oblíbená je pozice kamene a čmeláka. Za půl roku je na dětech vidět posun. Děti si pomocí jógy umí srovnat držení těla. Bylo by však potřeba, aby se naučili toto postavení držet automaticky. Děti jsou od přírody pružné a pohyblivé, ale velice rychle se tato schopnost vytrácí a je třeba o ní pečovat a udržovat si ji.

Vzhledem k dosaženému úspěchu, který na dětech vidíme, bychom od novodobého trendu mateřských škol- tzv. Lesních školek - částečně chtěli převzít myšlenku, trávit co nejvíce času na čerstvém vzduchu. Naše prostorná zahrada přímo nabízí realizaci terasy, na které by tento druh cvičení, ale i řada jiných aktivit a her, mohla být plněna.

*Veronika Volejníková
učitelka MŠ Mašinka*

NAŠE ŠKOLA

Dětská scéna 2016 - školní kolo

Opět po roce se koncem února konalo školní kolo recitační soutěže. Letos za účasti rekordního počtu přednášejících. Ve čtyřech kategoriích usilovalo o postup do okresního kola 38 žáků z druhé až osmé třídy. V I. kategorii, kterou tvoří žáci 2. a 3. tříd, obsadil 1. místo Daniel Mareček, 2. místo Natálie Michalcová, čestné uznání za výborný výkon udělila porota Báře Bělohávkové. V II. kategorii, kde soupeří třetáci a čtvrtáci, si nejlépe vedli Ondřej Krčík na 1. místě a Klárka Vřešťalová na 2. místě, čestné uznání získala Aneta Rozsypalová. I III. kategorie, ve které recitují žáci 6. a 7. tříd, má své zástupce vyslané do okresního kola: 1. místo obsadila Denisa Koblischková, 2. místo patří Viliamu Marečkovi, čestné uznání obdržel Viktor Fiala. Po několika letech soutěžili i naši nejstarší žáci. 1. místo ve IV. kategorii patří Aničce Pavlíkové, 2. místo Natálii Melšové a čestné uznání za výborný výkon Martinu Hruškovi.

V porotě velmi rády zasedly: Mgr. Helena Auersvaldová, Mgr. Jolana Hrušková a Mgr. Anna Jackovičová.

Mgr. Jolana Hrušková

TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA SOKOL NOVÉ DVORY

Naše Tělocvičná jednota Sokol Nové Dvory, pobočný spolek ČOS, se kromě cvičení podle cvičebního rozvrhu připravuje nebo účastní i mnoha dalších sportovních a kulturních akcí. Příkladem byla hojná účast na 11. Zpívané s Mirkem Palečkem v pátek 29. 1. 2016 v hostinci U Hájků. Poděkování patří organizátorům Zdeňkovi Vřešťalovi a Lukáši Kratochvílovi za hezký zážitek pro všechny přítomné. Ve čtvrtek 25. 2. 2016 proběhla Valná hromada za účasti téměř všech dospělých členů s právem hlasovacím a hostů jednatele župy Tyršovy a člena představenstva ČOS br. Josefa Těšitele a starostky Městyse Nové Dvory p. Vandy Vöröšové, na které jsme mimo jiné odsouhlasili program činnosti pro jednotu i akce pro širokou veřejnost na rok 2016.

A) AKCE JEDNOTY PRO ČLENY:

Sobota 23. 4. - vycházka do Jakubského kostelíčka

Sobota 7. 5. - účast žactva na závodech všestrannosti župy Tyršovy v plavání v Kutné Hoře

Neděle 8. 5. - účast žactva na závodech všestrannosti župy Tyršovy v atletice v Kolíně - Borky

Konec června - ukončení cvičebního roku pro předškolní děti a žákyně sokolským vysvědčením a drobnostmi pro děti, ženy a zdrávko spolu s návštěvou některé kutnohorské kulturní památky

Případná spoluúčast na dětském dnu a loučení s prázdninami pořádané kulturní komisí městyse Nové Dvory

Sobota 25. 6. - společná návštěva Vesnického festivalu

B) AKCE JEDNOTY PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST:

Sobota 21. 5. hřiště za školou - ukázka výcviku psů - kynologové Kutná Hora od 14:30 (čas bude ještě upřesněn)

Na akce budou vyvěšeny pozvánky na obvyklých místech.

Jako tradičně jsme uspořádali Pexesiádu, ale bohužel chřipka si vyžádala své na účasti, ale jinak všichni zúčastnění brali turnaj velice zodpovědně. Kategorie 5 až 7 let: 1. Pěťa Němeček, 2. Martinka Škarková, kategorie 2. až 3. tř.: 1. Štěpán Lipský, 2. Radek Polívka, 3. Štěpán Langr a kategorie 5. až 9. tř.: 1. Pěťa Pospíšilová, 2. Pepča Polívka a 3. Anička Sehnalová. Všichni účastníci obdrželi pochvalu za účast, drobné dárky a vítězové samozřejmě diplomy.

V neděli 13. 3. proběhlo Vynášení zimy a přinesení ozdobeného líta. „Zimu“ vynesla Anička Holcová s ostatními děvčaty, ozdobené líto do vsi přinesl Ondra Sýs společně s chlapci. Nejdříve jsme došli vyhnat „loupežníky“ z lesa, poté odemkli les a pak už vynesli zimu a přinesli líto do vsi. Na účasti se zrovna tak jako na Pexesiádě podepsala chřipka, bohužel, ale i přesto to byly moc pěkné akce.

Srdečně všechny zveme a těšíme se na Vaši účast!

Lenka Kratochvilová

HASIČI V NOVÝCH DVORECH

První měsíc nového roku byl pro naši jednotku příznivý, během ledna jsme neměli žádný výjezd. To je oproti předchozím letům výjimka, protože leden byl po několik let měsícem, kdy jsme výjezd k zásahu měli. Po klidném lednu jsme v druhé polovině února vyjeli ke třem zásahům. V pondělí 22. 2. jsme byli vysláni do Šíchovy ul. v Nových Dvorech, kde došlo k požáru popelnice, kterou před příjezdem uhasili spoluobčané. Poslední únorový víkend jsme vyjížděli 2x, v sobotu 27. 2. ve 13 hodin na požár bytu ve druhém patře panelového bytu v Kutné Hoře a v neděli 28. 2. v 8.35 opět do Kutné Hory do ul. Pobřežní, kde v opuštěném domě pravděpodobně bezdomovci vypalovali kabely.

V únoru se členové naší jednotky na pozicích velitel jednotky, velitelé družstev a strojník zúčastnili cyklického školení na kutnohorské hasičské stanici, které musíme absolvovat dle daných předpisů tak, aby nám nepropadlo oprávnění.

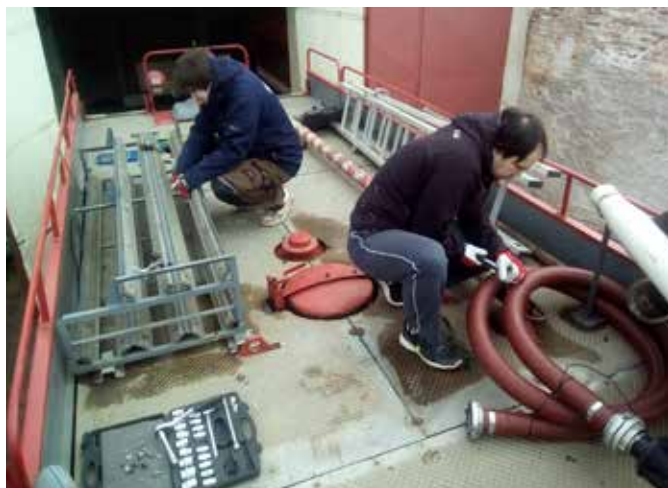
V hasičské zbrojnici stále probíhají práce na rekonstrukci budovy, bohužel jsme velice vázání financemi, proto práce

neprobíhají tempem, jak bychom si přáli, a dokončení rekonstrukce je asi v nedohlednu. V současné době čekáme na připojení zbrojnice na vodovodní řád, tak věříme, že ve velmi krátké době bude voda přivedena do budovy i hydrantu, který je plánován před ní.

Příznivé počasí nám umožnilo provést úpravy na nástavbě cisterny, kdy jsme sejmuli některé úložné prvky a nahradili je úložnými bednami z hliníku, do kterých je, nebo bude, uloženo další vybavení, které potřebujeme k zásahům. Tyto bedny se nám podařilo zakoupit z krajské dotace.

Co nás v nejbližší době čeká? Brzy proběhne pro členy jednotky cvičení s dýchací technikou. Ve čtvrtek 24. 3. se naši členové zúčastnili akce „Daruj krev s hasiči“, kterou 2x ročně pořádá Okresní sdružení hasičů. Stále platí možnost pro naše občany uložit vysloužilý elektroodpad do obecního dvora. V sobotu 9. dubna připravujeme tradiční sběr železného odpadu.

Jaroslav Dušek

SVAZ DŮCHODCŮ

V minulém roce 2015 jsme uspořádali několik společných posezení, výletů a přednášek. Pravidelně na setkání zveme naše talentované děti, kterých máme v obci hodně a zástupce úřadu městyse. Velmi si členové klubu pochvalují výlety do zahradního centra Hortis u Čáslavi. Dvakrát ročně - o Velikonocích a na Vánoce se zúčastňujeme „Tvořivé dílničky“ v Čestíně, kde lidé obdivují šikovné ruce našich členek. Každoročně v letních měsících si společně posedíme, opečeme buřty a zazpíváme si při hraní na harmoniku pana Bílka.

V listopadu 2015 uspořádala Krajská rada Svazu důchodců ČR v Kladně oslavy k 25. výročí založení SDČR. Na oslavy byla pozvána také naše paní starostka Vanda Vöröšová a všichni členové výboru naší základní organizace. Ve slavnostní atmosféře byly předány diplomy všem členkám výboru a naše paní starostka ve svém projevu vyjádřila poděkování a vyzdvihla význam práce organizace.

Již tradičně si před vánočními svátky chystáme ozdobený stromek ručně vyrobenými ozdobami, vyrobíme svícný na ozdobení stolu a pořádáme výstavu k příležitosti rozsvěcení vánočního stromu. Paní Rathauzová nám ve svém pásmu proloženém tradičními českými koledami vypráví o vánočních zvycích.

V tomto roce jsme si pozvali na přednášku paní Laru Siblíkovou z Nových Dvorů. Vzhledem k tomu, že jsme ji poznali jako

velmi zajímavou osobnost, která nám má co říci, budeme se s ní setkávat na přednáškách i v budoucnu. Na duben chystáme výroční členskou schůzi, na kterou bychom chtěli pozvat také pana Andreje Nemétha - účastníka televizní soutěže Senior roku 2015.

Slávka Tyrkasová

Vyzvednutí vodního trkače

Je sobota dopoledne 2. 1. 2016, je chladné ráno a sám sobě se divím, že jsem se zvednul a jdu nakoupit pečivo. Cestou zpátky potkávám Pavla Krále ml. Letmo se pozdravíme, a pak zazní nevinná otázka: „Nepůjdeme vyndat ten trkač?“ Ještě v polo-spánku si v duchu říkám: „No tak jo“. Než se rozkoukám, sedíme s Pavlem v autě a jedeme za Vráťou Holcem s prosbou, zda by nebyl ochoten pomoci nám s jeřábem. Zde se situace opakuje. Vráťa „rozespale“ souhlasí, a my můžeme zahájit akci, která se později promění v bezmála společenského odpoledne v Nových Dvorech. Jsme ale na začátku a pro vyjmutí trkače bude potřeba více ochotných pracovitých rukou. Zastavujeme se tedy u Tondy Patočky, Tomáše Hubala a Luboše Suka, kteří také s pomocí ochotně souhlasí.

Možná si ale teď řada z Vás říká, co to vlastně ten vodní trkač je, a k čemu se v Nových Dvorech používal? Použijeme-li Wikipedii, dozvíme se, že „Vodní trkač je jednoduché vodní čerpadlo poháněné vodou. Vodní trkač byl v 18. století konstruován francouzským vynálezcem Josephem Montgolfierem. Využívá kinetickou energii proudící vody. Proud vody je pravidelně uzavírán trkačím ventilem. Vzniklé rázy slouží k čerpání vody přes výtlačný ventil do výšky několikanásobně vyšší, než je rozdíl hladin vody, která trkač pohání.“

Mnozí z Vás možná věděli, že se u Kovářského rybníka nacházel trkač, který ještě po II. světové válce využíval k zásobování vodou velkostatek. Trkač nahradil původní čerpací zařízení vodárenské věže poháněné vodním kolem. Obsluhoval jej tehdy mladíček pan Veselý. Paní Stehlíková pátrala v archivu a „studovala“ účetní knihy velkostatku. Objevila, že mezi lety 1892 - 1897 docházelo k častým poruchám vodního kola a náklady na opravy byly velmi značné; ročně mezi 30-50 zl. V roce 1897 se v návrhu na rozpočet píše, že každoročně několikrát dochází k praskání čerpačky, a proto je nutno pořídit „novou čerpací a tlačící železnou pumpu“. Odhadovaná cena

byla asi 200 zl. Je tedy pravděpodobné, že trkač byl umístěn k vodárně právě v roce 1897. Původ a přibližné stáří trkače se podařilo stanovit po jeho vyzvednutí, kdy se zjistilo, že výrobcem byl Antonín Kunz (*1859 Plzeň, +30. 8. 1910 Benešov). V roce 1884 založil firmu „První moravská továrna na vodovody a pumpy Antonín Kunz“, která mimo jiné vyráběla vodní čerpadla a úspěch měly i vodní stroje tzv. trkače. V 90 letech 19. století ovládla rakousko-uherský trh a vyvážela i např. do Ruska, Bulharska, Turecka, Sýrie a Egypta. Vodovody postavila firma v 910 obcích a v 146 městech. Po znárodnění se firma přejmenovala na Sigma Hranice. Tolik o historii „našeho“ trkače. Ale vraťme se k samotnému vyzvednutí vodního trkače z šachty. Čas mezitím pokročil a naše pracovní četa se sešla okolo 14. hodiny na místě. Po odvalení betonové desky bylo nutné odříznout trkač od potrubí. To se sice po delší chvíli podařilo, ale větším problémem se ukázalo samotné vyzvednutí.

Váha trkače může být odhadem něco přes 100 kg a manipulace s ním byla obtížná i s ohledem na délku jeho potrubí. Přesto se nakonec trkač vytáhnout podařilo i za pomoci dalších dobrovolníků, kteří se k nám během odpoledne přidali.

Již v loňském roce byl za asistence zástupce památkářů, paní Ing. arch. Aleny Rákosníkové a odborníků. PhDr. Jiřího Dejmků a archiváře pana Jaroslava Jásky - oba jsou z Muzea pražského vodárenství a pochopitelně i za pomoci místních dobrovolníků a myslivců trkač odkryt a zdokumentován, abychom zjistili jeho původ a hodnotu.

Vyzvednutý vodní trkač si pak přijel prohlédnout ředitel Pražského vodárenského muzea pan Dejmků a spolu s odborníkem na restaurování vodních zařízení panem Holáskem konstatovali, že tím, že došlo k zaplavení šachty trkače bahnem, je zapotřebí celkové restaurování. Pan Dejmků navrhl zastupitelům tři možná řešení: 1. Městys si trkač ponechá a na vlastní náklady ho dá restaurovat. 2. Městys zapůjčí trkač muzeu na restaurování se bude podílet a na oplátku dostane dokumentaci a model trkače nebo 3D fotografii. 3. Městys trkač muzeu daruje a za to dostane dokumentaci, model trkače nebo 3D fotografii. Zastupitelstvo zvolilo a odsouhlasilo třetí možnost.

Pan ředitel Pražského vodárenského muzea přislíbil, že po restaurování trkače bude tento vystaven v expozici tohoto muzea samozřejmě i s popisem a s označením místa, odkud pochází.

Chtěl bych na tomto místě poděkovat paní Stehlíkové, která se největší měrou zasloužila o záchranu této technické památky, zajistila návštěvu odborníků a prostudovala archivní materiály týkající se trkače, dále bych chtěl - ostatně jako vždy - poděkovat za pomoc všem dobrovolníkům z řad občanů a členům mysliveckého spolku. Upřímně si vaši pomoci vážím a myslím, že můžeme být na výsledek právem hrdí.

Ing. Jan Sehnal

Památčné stromy

Chtěla bych připomenout hezkou tradici našich předků, a sice sázení památných stromů. V Nových Dvorech měla tato tradice v 19. a 20. století podporu a iniciativu v místní škole. Počátek této tradice bychom mohli datovat po roce 1785. Tehdy byla dekretem císaře Josefa II. zrušena dominikánská residence a ta byla předána škole. Zahradu před budovou zvaná „Portál“ byla pojmenovaná parkem Jana Ámose Komenského a učitelé spolu se žáky zde začali při různých významných událostech sázet stromky. Ve školní kronice je například zapsáno, že dne 24. dubna 1854 byla ve škole uspořádána slavnost u příležitosti svatby císaře Františka Josefa s Alžbětou a na počest této události byly v portálu sázeny „císařské stromky“, a to turecké lísky (Corylus Colurna). Děvčata stromky ozdobily a chlapci je zasadili a zalili. Při tom se zpívala píseň, kterou složil ředitel školy Kruch:

*„Rostte stromečkové spanile, krásně,
Slunéčko nebeské svět na Vás jasně.
Líbezná rosička Vás zavlažuj, Sám
všemohoucích Bůh Vás opatruj! Budte
zde důkazem potomkům našim, Že jsme
Vás sázeli Srdcím nejdražším: Jímž druž-
ba nebesa věnce nese, František-Alžběta,
jmenujte se!“...*

Tyto lísky byly zasazeny k budově školy do trojúhelníku uprostřed. Na počest vrchnosti byl pak o kus dál vysazen dřezovec - glegytschia inermis (asi gleditsia triacanthos). Dnes už zde nalezneme pouze dřezovec. Je to poměrně vzácná forma dřezovce trojeného, beztrnná forma. Podle kroniky v 50tých letech si výzkumný ústav přijel i pro semena.

Postupně byl „Portál“ osazován dalšími stromy. V r. 1879 kaštiny - v den stříbrné císařské svatby, 10. května 1881 u příležitosti zasnoubení korunního prince Rudolfa - to byly dva smrčky. V pozdější době se do „Portálu“ vysazovaly i další různé stromy, u nich pak byly popisky, aby se žáci zdokonalovali v jejich znalostech.

O osudech císařských stromů jsem se již v kronice nic nedočetla, jen v zápise zastupitelstva po I. světové válce stojí, že je pokácel místní truhlář, který bydlel vedle, dostal pokutu 200,- Kč a měl vysázet nové. Ani tak zvané „lípy svobody“ neměly v Nových Dvorech na „růžích ustláno“. Sázely se k výročí vzniku republiky v roce 1919 a po skončení II. světové války. Dokonce většinou dvě. Obec a škola do „Portálu“ a Sokol tyto stromy sázel k váze. Lípy u domu dr. Šichy byly vysázeny na počest 40tého výročí panování J. V. císaře dne 2. 4. 1881. Jestli jsou to stále ty samé lze těžko říct. To, že zmizely některé stromy v „Portálu“, jsem pochopila z kroniky, kdy mnoho stromů poškodilo vojsko, které ve škole sídlilo. Již od založení městečka hrabětem Věžníkem byla v Nových Dvorech kaštanová alej, která vedla až k Malínu. Podle zápisu zastupitelstva ze dne 20. 10. 1901 bylo rozhodnuto vykácet kaštany před radnicí. Podle dobové pohlednice však vidíme, že byly postupně vykáceny přes celé náměstí. 11. dubna 1908 se pak v Nových Dvorech konala „JUBILEJNÍ STROMKOVÁ SLAVNOST“. Tehdy bylo vysázeno asi 96 akátů a 2 lípy přes celé náměstí a do Havlíčkovy ulice. Byla také zasazena lípa „u šraňku“ (to jsem nezjistila kde to je). Akáty byly postupně odstraňovány a posléze nahrazeny javory. Poslední akáty byly odstraněny z Havlíčkovy ulice v 70tých letech minulého století.

Počátkem 20-tého století bylo v okolí Nových Dvorů vysázeno mnoho stromů, většinou z iniciativy městské rady. Okolo roku 1908 se vysázely např. višně na „Outěželu“, později se tam říkalo „Ve Višinkách“. Třešňová alej, kterou si mnozí ještě pamatují, byla původně hrušková, odtud název Sklenářka. Ve stejné době byla založena i alej k Novému rybníku, která byla původně topolová. Ve školní kronice se můžeme dočíst o vysázení ořešáků u hřiště žáky místní školy pod vedením pana učitele Vojtíška. A tak bych ještě mohla jmenovat dál. Novodvoráci byli na své stromy velice pyšní a dokonce je do kroniky sčítali. Připomínám to proto, že i dnes musí obec o své stromy pečovat a to nemalými náklady. Je dobře, že je tu máme. O to nepochopitelnější je, že když se vyhláše-

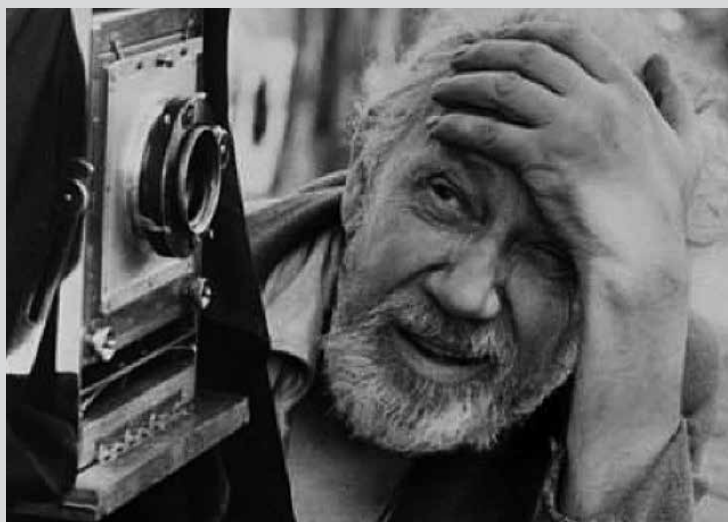
ním památného stromu mohou ušetřit peníze z rozpočtu na jeho udržování, vyhlášení památného stromu bylo zamítnuto. Proč? Na rozdíl od „obyčejného“ stromu na ten památný se mohou čerpat na údržbu dotace. A pokud životní prostředí bylo ochotno strom vyhlásit, tato možnost se promarnila. Snad se toto povede příště.

Olga Stehlíková

Pozn. starostky - Vyhlášením památného stromu se majitel zavazuje o tento strom pečovat, což obnáší nemalou finanční zátěž. Dotace je sice možností k získání finančních prostředků, je třeba si však uvědomit, že žádosti o dotační podporu nemusí být vyhověno. I v případě přidělení dotace je počítáno se spoluúčastí majitele a z dotace lze pokrýt pouze tzv. uznatelné náklady. Je tedy otázkou, kolik by se z rozpočtu skutečně ušetřilo.

ZNÁMÉ OSOBNOSTI MAJÍCÍ VZTAH K NOVÝM DVORŮM

Před 120 lety - dne 17. března 1896 se v Kolíně narodil známý fotograf **Josef Sudek**. Jeho matka byla novodvorská rodačka Johanna Svobodová, dcera krejčího Václava Svobody bydlícího v Havlíčkově ulici čp. 65. Provdala se za malíře pokojů Václava Sudka a žili v Kolíně, kde se jim narodil syn Josef. Když manžel onemocněl, vrátila se celá rodina do Nových Dvorů, kde žili u tety Johanny Hylské. Tam se jim v roce 1897 narodila dcera Božena. Otec v roce 1899 zemřel na zápal plic, a tak rodina v Nových Dvorech zůstala bydlet v čp. 17, později - po přestavbě v domě čp. 31. Tento dům v roce 1905 přestavěl Rudolf Šimoníček. Josef i Božena zde navštěvovali školu a ve 14ti letech se Josef začal učit knihařem. Později odešel do Prahy, kde začal fotografovat. Narukoval do I. světové války, kde přišel o celou pravou ruku. To mu ale nezabránilo, aby se stal vynikajícím fotografem. Znamé jsou hlavně jeho fotografie Prahy. Zemřel 15. 6. 1976. Kolín si 17. března v prostorách radnice připomněl svého slavného rodáka. Možná by stálo za to, aby i u nás jsme se pokusili zmapovat slavné rodáky a významné osoby (a není jich málo), kteří zde žili a při jejich kulatých výročí si je připomněli.

Olga Stehlíková

PRO MILOVNÍKY HISTORIE

„OVČÁRKA“

klukovský název pro lokomotivu ovčáreckého cukrovaru, která zajišťovala přepravu na železniční vlečce do železniční stanice Kutná Hora-Sedlec. Podle pana Otakara Pavláška, autora webových stránek „Atlas parních lokomotiv“ ji vyrobila lokomotivka Krauss&comp Mnichov v roce 1881.

r. 1921-24 po založení akciové společnosti a před přestavbou cukrovaru

Vlastní železniční vlečka do stanice Sedlecké, 1,8 km dlouhá, byla postavena r. 1883. Lokomotiva bývala první léta ředitelstvím dráhy vždy na kampaň zapůjčována; mimo kampaň děla se doprava vagónů k hlavní trati a zpět cukrovanskými potahy. Během času byla vagónová doprava značně zdokonalována a cukrovar vlastnil 2 lokomotivy a 12 vagónů.

Po r. 1924 - po přestavbě cukrovaru

V řepné kampani se po vlečce dopravovala do cukrovaru řepa cukrovka a zpět řepné řízky. Řepa se skládala ručně na posledním kanále nebo vodní „ELFOU“ (takové vodní dělo) do kanálu před cukrovarem. Mimo kampaň se odvážel surový cukr a v cisternách melasa. Do zásoby se naváželo uhlí do kotelny a vápenec a koks pro vápenku. Ovčárka byla v provozu celý rok.

Trať vedla přes dva mostky v oboře – přes náhon do Kovářského rybníka a náhon ústící do říčky Klejnarky nedaleko vodárny. Dále pokračovala po náspu přes „Oselku“, ve kterém byly čtyři mostkové propusti a následoval velký most přes říčku Klejnarku.

Násep vlečky přes „Oselku“ asi r. 1943 - 1944

Nedaleko bývalého zájezdního hostince „Kuchyňka“ nechráněným přejezdem přetínala hlavní silnici na Čáslav. Přejezd na přejezd ohlašovala „mašinka“ velmi hlasitým pískáním parní píšťalou - bez zastavování. A tak kolem roku 1958 měla „Ovčárka“ nehodu. Při návratu ze Sedlce se srazila s francouzským zájezdovým autobusem. Strojvedoucím byl snad tehdy pan Uher a topičem pan Poledne.

Pokud by někdo z pamětníků měl přesnější údaje k havárii a třeba fotografii vodní ELFY, předejte informace na úřad městyse a fotografie cukrovaru laskavě zapůjčte.

Možná poznáte i někoho na fotografii pracovní čtyř.

Olga Stehlíková

N A Š I Ž I V N O S T N Í C I

K O S M E T I K A

Čištění pleti / Masáž obličeje a dekoltu
Úprava a barvení obočí / Barvení řas / Depilace
havličkova 170 / 285 31 nové dvory / sona.dvorak@centrum.cz

soňa dvořáková tel.: 722 595 690

VÝROBA DORTŮ, ZÁKUSKŮ,
CUKROVÍ A PERNÍČKŮ
DLE TRADIČNÍCH RECEPTŮ
ZAJIŠTĚNÍ SLADKÉHO
POHOŠTĚNÍ PRO SVATBY,
OSLAVY, FIREMNÍ VEČÍRKY A RAUTY

Havličkova 98, Nové Dvory
e-mail: lujelinkova@seznam.cz

více informací a ceníky na
www.dekorace-pro-vas-domov.eu

LUCIE JELÍNKOVÁ

objednávky: tel. 603 454 030

N-PEDIKÚRA Nada Zelená
Tel. 723656826 Nové Dvory 111

Ošetření nohou
a chodidel,
masáže chodidel

Parafínové zábaly

ZPÍVANÁ 2016

RESTAURACE U HÁJKŮ
nekuřácký salonek od 20,00 hodin

v pátek 22. 4. Karel Kahovec a Michal Šindelář

Připravujeme na květen:

Blanka Šrůmová a Jan Sahara Hedl

Veškeré informace o dění v Městysi Nové Dvory je možné si přečíst na www.novedvory.cz

Uzávěrka dalšího čísla Novodvorských novin bude 10. 6. 2016; příspěvky je možné zasílat na e-mail pribylova@seznam.cz do tohoto data.

Novodvorské noviny - čtvrtletník Městys Nové Dvory, vydává Městys Nové Dvory, tel.: 327 571 261.

Redakční rada: Jitka Příbylová-šéfredaktorka, Vanda Vöröšová, MUDr. Kateřina Pokorná, Eva Dítětová, Eva Procházková

Obsahové zaměření - obecní zpravodaj, IČ: 00236276, evidenční číslo - MK ČR E 21927